

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 Lillesand

www.nkom.no

Deres ref./Your ref.:

Vår ref./Our ref.:

Dato/Date:ss

ABJ/2018/11

Oslo, 22. januar 2018

Frekvensstrategi for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet 2018–2021 - Kommentarer fra Norsk Romsenter

Norsk Romsenter (NRS) takker for muligheten til å kommentere på Nkoms frekvensstrategi for perioden 2018-2021, publisert på www.nkom.no 21. desember 2017.

Utover frekvensforvaltningsmessige aspekter av nasjonal karakter er NRS spesielt opptatt av de aspekter som er av mer internasjonal karakter og hvor Nkom også naturlig spiller en viktig rolle. Dette inkluderer det ansvar Norge har gjennom internasjonale forpliktelser vi har inngått, samt koordinering og beskyttelse av rombasert infrastruktur hvor Norge har spesifikke interesser. Slik infrastruktur inkluderer både norske satellittsystemer (operative og planlagte) og internasjonale satellittsystemer hvor Norge har et deleierskap gjennom betydelige investeringer i den europeiske romorganisasjonen ESA og gjennom deltagelse i EUs romprogrammer. Aktuelle eksempler på slike systemer er navigasjonssystemet Galileo, jordobservasjonssatellittene Sentinel (under det europeiske Copernicus-programmet), ESA Explorers samt de norske AIS- og NorSat-satellittene.

Nkoms frekvensstrategi fremhever tre overordnede mål som Nkom har fastsatt for perioden 2017-2021, og NRS vil med dette knytte noen spesifikke kommentarer til hvert av disse.

1. Nkom skal forstå samfunnets behov

Mobilkommunikasjon, og i særlig grad mobilt bredbånd, er et område i fortsatt kraftig vekst og sammen med politiske målsetninger rundt dekning og kapasitet ser NRS at dette området får høy prioritet i frekvensforvaltningen både nasjonalt og internasjonalt samtidig som det har en ressurssterk bransje i ryggen. Utviklingen mot 5G kan se ut til å innebære et nærmest ubegrenset behov for nye frekvensressurser. NRS vil påpeke og understreke at det i samfunnet er en rekke ulike behov for frekvensressurser, og det er ytterst viktig at alle behov blir hørt. Spesielt viktig er tilstrekkelig beskyttelse av eksisterende og planlagte satellittbaserte tjenester og forskningsaktiviteter både innen kommunikasjon, navigasjon og jordobservasjon. Få av disse områdene har ressurssterke kommersielle aktører i ryggen til å fronte sine interesser, men de representerer i økende grad tjenester som underbygger ytterst samfunnskritiske funksjoner.

Postadr./Postal address:
P.O. Box 113 Skøyen
N – 0212 OSLO, Norway

Telefon/Telephone:
22 51 18 00
+ 47 22 51 18 00

Telefax:
22 51 18 01
+ 47 22 51 18 01

Bank: Den norske Bank
IBAN nummer / IBAN No.
NO15 7694 0563 506

Kontor/Office:
Drammensveien 165

e-mail: spacecentre@spacecentre.no
web: www.romsenter.no/www.spacecentre.no

Foretaksnr./Enterprise No.
NO 886 028 482

Tilgang til frekvenser for satellittsystemer er basert på innmelding til og internasjonal koordinering gjennom ITU. NRS setter stor pris på den støttende og utøvende rolle Nkom utfører i denne sammenheng. Dette er også aktiviteter som stimulerer næringsutvikling og innovasjon, i tråd med ekomloven. Det er viktig at Nkom opprettholder sin faglige ekspertise og korte responstid på dette området. NRS er også av den mening at Nkom må prioritere norske aktører i dette ressurskrevende arbeidet.

2. Nkom skal offensivt fremme sikre tjenester, konkurranse og innovasjon.

Under dette målet står videre (ref. paragraf 2.2.1 "Sikre tjenester"):

Samfunnet har i stor grad gjort seg avhengig av elektronisk kommunikasjon, og særlig kommunikasjon via trådløse og mobile nett. Radiosignalene er imidlertid sårbare for forstyrrelser, noe som i verste fall kan føre til brudd i kommunikasjon og utfall av tjenester. Dersom det er samfunnskritiske kommunikasjonstjenester som forstyrres kan det oppstå fare for liv, helse eller sikkerhet.

NRS vil påpeke at "elektronisk kommunikasjon" i denne sammenheng også må inkludere satellittbasert navigasjon. Samfunnets kritiske avhengighet av navigasjonssignaler fra satellitt er påpekt i en rekke sammenhenger (eks. i *Meld. St. 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn, kap. 6.8.2 Satellittbaserte tjenester*) og forebygging, deteksjon og håndtering av mulig interferens mot nevnte systemer må være en naturlig del under dette målet.

I par. 2.1.1 står videre:

Som kontrollmyndighet skal vi også håndheve regelverket og sanksjonere lovbrudd. Vi anvender imidlertid de sterkeste reaksjonene, som overtredelsesgebyr, kun ved mer alvorlige eller gjentatte brudd på regelverket.

NRS mener at overtredelsesgebyr som sterkeste reaksjon i de tilfeller liv og sikkerhet settes i fare, eks. gjennom bevisst jamming av navigasjonssignaler, er et alt for svakt virkemiddel og at politianmeldelse og konfiskering av utstyr også må vurderes i relevante tilfeller.

3. Nkom skal være den beste kilden i alle relevante spørsmål

Under dette målet nevnes internasjonalt arbeid som et element. NRS vil støtte Nkom i at dette er en viktig del av Nkoms arbeid og avgjørende for at internasjonale og europeiske løsninger blir utformet slik at de på best mulig måte ivaretar norske interesser. Aktiv deltagelse i internasjonale fora er en ressurskrevende aktivitet og de enkelte aktører i Norge har ofte ikke ressurser til å delta i disse på en tilstrekkelig måte. NRS mener at Nkoms deltagelse i relevante fora generelt samt i forberedelsene til WRC spesielt er av avgjørende betydning, og må opprettholdes på et tilstrekkelig nivå eller gjerne styrkes der det er behov for dette. Dette kan gjerne tydeliggjøres klarere i frekvensstrategien.

Vennlig hilsen

Arvid Bertheau Johannessen
Seniorrådgiver